

PRVNÍ POMOC PŘI INTOXIKACÍCH

PŘÍČINA OTRAVY - INTOXIKACE

- Požití, vdechutí, kontakt, injekce s:
  - Plynem
  - Tekutinou
  - Potravinou
  - Rostlinou
  - Lékem
  - Alkoholem

Pravidla PP

- Zajištění bezpečnosti zachránce
- Omezení dalšího působení jedu – látky (odstranění z dosahu, vynesení z místnosti, omytí, výplach, zvracení,...)
- Zajištění zbytků látky (krabiček, lahví, jídla, zvratků, ...) pro pozdější identifikaci
- Volání ZZS
- Sledování vývoje stavu, zejména ZŽF
- Při výskytu více postižených s podobnými obtížemi myslet na otravu

Otrava plyny

- Vstup: dýchací cesty
- Látka: plyn, aerosol, páry
- Podmínky:
  - Nedokonalé spalování, plynové ohřívače vody (otrava CO)
  - Nevětrané provozy s kvasnými procesy (pivovary, vinné sklepy) (CO)
  - Hluboké jámy, studny, jeskyně (CO)
  - Průmyslové provozy (únik chemikálií)
  - Požáry (zplodiny hoření)

Oxid uhelnatý

- Červený obličej
- Nevolnost
- Bolesti hlavy
- Na počátku zvracení

Oxid uhličitý

- Běžně se s tímto plynem lze setkat v potravinářském průmyslu, v rámci zpracovatelských procesů v oblasti chemie a farmacie, při výrobě vína či nápojů. Dále se oxid uhličitý používá také při úpravě vody, zmrazování potravin, aplikaci suchým ledem a intenzivním ofukování. Neobejde se bez něj ocelářské, medicínské a kosmetické odvětví. Aktivní složka v podobě oxidu uhličitého se naplňuje do hasicích přístrojů a sprejů. Tento plyn se postupně uvolňuje při rozkladném procesu organických materiálů, jež jsou uloženy ve sklepích, skladištích nebo jiných uzavřených skladovacích prostorech. CO_2 vzniká jako vedlejší produkt hoření. Špatná výbava potápěče, šnorchl-velký mrtvý prostor s nedostatečným odvodem CO_2 z těla.
- Pocit dušení, hyperventilace
- Slabost, opocení, nevolnost, otupělost, nesoustředěnost
- Bezvědomí
- Útlum dýchání

Dráždivé plyny (chlór, čpavek, fosgen)

- Kašel
- Pálení na hrudi
- Pocit dušnosti

Kemlerův kód (ADR)

265

UN číslo

1017

První pomoc

- Bezpečnost zachránce
- Omezení nebezpečí pro okolí
- Přivolání ZZS, HZS
- Vstup do prostor s vlhkou látkou přes nos a ústa
- Vynesení postiženého (postižených)
- Při vědomí necháme v úlevové poloze
- Při bezvědomí postupujeme jako u bezvědomí
- Sledování vývoje stavu do předání ZZS, řešení podle příznaků.

Otrava léky

- Příčiny:
  - Požití většího množství léků (sebevraždy)
  - Požití léku omylem (děti, senioři, ...)
- Příznaky:
  - Jsou ovlivněny požitými léky
  - Nejčastěji poruchy chování, vědomí, ovlivnění dýchání, ...
- Nebezpečí pro postiženého:
  - Zvracení s aspirací
  - Dušení nebo útlum dechu až zástava
  - Zástava oběhu
  - Selhání jater a ledvin

První pomoc

- Při plném vědomí vyvolání zvracení (při požití léků)
- Při ospalosti nezvracet!!! Sledovat vývoj! Zotavovací poloha!
- Zajistit zbytky léků (krabičky, blistry, ampulky, ...)
- Přivolání ZZS
- Sledování vývoje stavu

Otravy houbami

- Nenebezpečnější je otrava muchomůrkou hlíznatou (příznaky nejdříve za 8 hodin!, častěji až za 24 h.)
- Příčiny otravy: omyl, experimentování (lysohlávky, muchomůrky)
- Příznaky (dle houby):
  - Nevolnost, zvracení
  - Bolesti břicha
  - Halucinace, poruchy koordinace
  - Suchá teplá kůže, široké zornice (muchomůrka červená)
  - Celková slabost, nevolnost, žloutenka (amanita)

Amanita phalloides

První pomoc

Ohrožení postiženého: dehydratace ze zvracení, průjmu

- Při plném vědomí vyvolat zvracení
- Volat ZZS
- Podat 5-10 rozdrcených tablet živočišného uhlí spolu s vodou
- Zajištění vzorku hub, nebo zvratků
- Sledování vývoje stavu do předání

Otravy ostatními jedy

- Požití-kontakt s rostlinou, živočichem, chemickou látkou (např. postřiky, atd.)
- Příznaky: dle látky – nevolnost, poruchy chování, bolesti hlavy-břicha, zvracení, průjem.
  - U organofosfátů na ochranu rostlin: nevolnost, slinění, úzké zornice, zvracení, křeče v břiše, průjem, dušnost, poruchy vědomí.
- První pomoc:
  - Volat ZZS
  - Je-li to vhodné vyvolat zvracení
  - Zajistit vzorek jedu
  - Sledování vývoje stavu
  - Při potřísnění kůže rukavice, svlečení potřísněného oděvu, důkladné omytí, příp. ošetření-dle stavu kůže.

